

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om bevarande av fiskeresurserna genom tekniska åtgärder"

KOM(2008) 324 slutlig – 2008/0112 (CNS)

(2009/C 218/09)

Den 16 juli 2008 beslutade rådet att i enlighet med artikel 37 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om bevarande av fiskeresurserna genom tekniska åtgärder"

Facksektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 28 januari 2009. Föredragande var Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE.

Vid sin 451:a plenarsession den 25–26 februari 2009 (sammanträdet den 25 februari) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 170 röster för, 1 röst emot och 4 nedlagda röster.

1. Slutsatser

1.1 Kommittén anser att den förenkling som föreslås i förslaget till förordning är nödvändig. EESK konstaterar dock att det inte endast handlar om förenkling, utan att kommissionen ändrar de fastställda tekniska åtgärderna i harmoniseringssyfte.

1.2 Kommittén anser att den planerade harmoniseringen förutsätter ändringar av vissa tekniska åtgärder och följaktligen bör föregås av såväl biologiska som socioekonomiska vetenskapliga utvärderingar.

1.3 Eftersom de åtgärder som behandlas i förslaget till förordning ligger på en mycket hög teknisk nivå, anser kommittén att den inte bör yttra sig över ändringsförslagen förrän sådana utvärderingar har gjorts. De tekniska åtgärdernas effektivitet bör också på förhand bedömas av yrkesfiskare ombord på fiskefartygen och på fiskeplatsen.

1.4 Kommittén anser att alla tekniska åtgärder bör ingå i rådets förordning för att undvika att vissa av dem måste införas genom kommissionsförordningar i ett senare skede.

1.5 Kommittén stöder helt och fullt kommissionens förslag till regelbunden utvärdering av de tekniska åtgärdernas effektivitet.

2. Inledning

2.1 Förslaget till förordning syftar till att förenkla och regionalisera det gällande regelverket för bevarande av fiskeresurserna genom tekniska åtgärder.

2.2 Förenklingen innebär att det förslag till rådets förordning som nu läggs fram ska ersätta rådets förordningar (EG) nr 850/98 och (EG) nr 2549/2000.

2.2.1 Rådets förordning (EG) nr 850/98 av den 30 mars 1998 innehåller bestämmelser om bevarande av fiskeresurserna

genom tekniska åtgärder för skydd av unga exemplar av marina organismer.

2.2.2 Rådets förordning (EG) nr 2549/2000 av den 17 november 2000 innebär fastställande av ytterligare tekniska åtgärder för torskbeståndets återhämtning i Irländska sjön.

2.2.3 Förslaget berör även fem andra förordningar, nämligen nr 2056/2001, nr 254/2002, nr 494/2002, nr 2015/2006 och nr 40/2008, och den kommer troligen även att beröra bilaga III i den årliga TAC- och kvotförordningen.

2.3 Det nya förslag till rådets förordning som kommissionen lägger fram innehåller följande:

2.3.1 Rådets begäran till kommissionen i juni 2004 om en översyn av de tekniska åtgärderna för bevarande av fiskeresurserna i Atlanten och Nordsjön, för att förenkla dessa åtgärder och ta hänsyn till regionala variationer.

2.3.2 Kommissionens handlingsplan för förenkling av gemenskapslagstiftningen, vilken godkändes av rådet i april 2006. Den syftar till att i en förordning samla alla tekniska åtgärder som är spridda i olika förordningar, däribland i den årliga förordningen om fiskemöjligheterna och i återhämtningsplanerna för vissa bestånd.

2.4 I det förslag till rådets förordning som läggs fram av kommissionen fastställs därmed tekniska åtgärder för zonerna i nordöstra Atlanten, östra Centralatlanten och i alla vatten längs de franska departementen Guyanas, Martiniques, Guadeloupes och Réunions kuster som lyder under enbart Frankrikes jurisdiktion. Tekniska åtgärder för Östersjön och Medelhavet ingår inte i detta förslag till förordning, eftersom åtgärderna för Östersjön fastställs i rådets förordning (EG) nr 2187/2005 och åtgärderna för Medelhavet i rådets förordning (EG) nr 1967/2006.

2.5 Rådets förordning ska tillämpas på yrkes- och fritidsfiske, behållande ombord, omlastning och landning av fiskeresurser, där sådan verksamhet bedrivs i gemenskapsvatten och internationellt vatten i de olika fiskezonerna i Atlanten av gemenskapens fiskefartyg och av medborgare i medlemsstaterna, utan att det påverkar flaggstatens huvudansvar.

2.6 Förordningens tillämpningsområde omfattar även lagring, utställning eller utbudning till försäljning av fiskeprodukter som fångats i dessa fiskezoner, samt import av fiskeprodukter som fångats i någon annan zon av ett tredjelands fartyg och inte motsvarar den minsta landningsstorlek för levande akvatiska resurser som fastställts i rådets förordning.

2.7 Förutom de tekniska åtgärder för bevarande av fiskeresurserna som föreskrivs i förordning (EG) nr 850/98 innehåller förslaget till rådets förordning alla återhämtnings- och förvaltningsplaner samt långsiktiga planer för fiskeresurser av intresse för gemenskapen, det vill säga de flesta torskbestånden i gemenskapens vatten, två bestånd av kummel, två bestånd av havskräfta, två bestånd av tunga, samt bestånd av rödspätta och tunga i Nordsjön, vilket inneburit att villkoren i förordning (EG) nr 850/98 har ändrats eller utökats.

3. Allmänna kommentarer

3.1 EESK anser att förslaget till förordning är av ytterst teknisk karaktär. En förenkling är nödvändig och är i linje med de åtgärder som kommittén efterlyst i sitt yttrande om handlingsplanen för förenklad gemenskapslagstiftning. Det handlar dock inte enbart om förenkling, utan kommissionen inför redan ändringar av den nuvarande lagstiftningen i harmoniseringssyfte och avser att ta hänsyn till de regionala skillnaderna genom att införa särskilda bestämmelser för vart och ett av RAC-områdena (RAC är en förkortning för regionala rådgivande nämnder). Regionaliseringen innebär också ändringar av den nuvarande lagstiftningen.

3.2 Kommissionens avsikt är att detta förslag till förordning ska definiera gemensamma vägledande principer för alla fiskezoner och att senare kommissionsförordningar i enlighet med kommittéförfarandet ska reglera rent tekniska aspekter av regional karaktär.

3.3 Kommittén anser att det visserligen är nödvändigt att reglera de tekniska åtgärderna med beaktande av de olika EU-regionernas särdrag, men att angreppssättet inte är det lämpligaste och att det bästa vore att alla åtgärder behandlades i denna rådsförordning i stället för att inbegripas i senare kommissionsförordningar.

3.4 EESK anser att de tekniska aspekterna på så vis kommer att vara bättre anpassade till den nya gemensamma fiskeripoli-

tiken som antogs 2002, särskilt när det gäller de regionala rådgivande nämnderna (RAC), vilka godkändes genom rådets beslut av den 19 juli 2004, och till införandet av miljöskyddsåtgärder, t.ex. för att skydda marina livsmiljöer eller minska mängden av fisk som kastas överbord. Den konkreta utformningen av dessa åtgärder görs på regional basis av de regionala rådgivande nämnderna (RAC).

3.5 Innan de föreslagna tekniska åtgärderna antas bör deras effektivitet bedömas av yrkesfiskare ombord på fiskefartygen och på fiskeplatsen för att undvika samma misstag som i det förflutna.

3.6 EESK anser att man med hänsyn till textens och de tekniska åtgärdernas komplexitet bör foga en bilaga med diagram till förordningsförslaget för att underlätta förståelsen.

4. Särskilda kommentarer

4.1 Bestämmelserna i förslaget till förordning innefattar tekniska åtgärder som omfattar ett brett spektrum av mål, bland annat skydd av ungfisk, främst genom minskad fångst. Detta kan ske genom åtgärder för att förbättra fiskeredskapens selektivitet eller genom fastställande av fredningstider eller fredningsområden. Andra åtgärder syftar till att skydda vissa arter eller ekosystem genom att begränsa fiskeansträngningen, exempelvis genom fredning, och en annan stor grupp med åtgärder syftar till att minska omfattningen av fisk som kastas överbord.

4.2 Förutom att tillämpningsområdet fastställts innehåller förslaget till förordning bestämmelser om minsta landningsstorlek för levande akvatiska resurser, för var och en av arterna. EESK är inte klar över i vilken mån importerad fisk omfattas av bestämmelserna och efterlyser därför ett klagörande av vad som ska gälla när den minsta tillåtna storleken på importerad fisk understiger EU:s minimimått. Enligt kommitténs mening vore det rimligt att i EU förbjuda saluföring av fiskprodukter från tredje land som inte uppfyller EU:s minimimått.

4.3 Förteckningen över fiskeredskap är uttömmande, och för vart och ett av dem fastställs minsta maskstorlek och lyftstorlek, maximalt djup på vilket bottenredskap får användas samt förbud mot användning av lyft som inte har föreskriven storlek och form, det vill säga när antalet lika stora maskor runt någon omkrets i lyftet ökar från den främre till den bakre delen eller när de inte är tillverkade med tillåtna material och trådtjocklekar.

4.4 Kommittén anser att den förenkling som kommissionen föreslår är lämplig och nödvändig. Den harmonisering som avses, och som innebär ändringar av vissa tekniska åtgärder, bör dock föregås av såväl biologiska som socioekonomiska vetenskapliga utvärderingar.

4.5 Eftersom de åtgärder som behandlas i förslaget till förordning ligger på en ytterst hög teknisk nivå, anser kommittén att den inte bör yttra sig över ändringsförslagen förrän sådana utvärderingar har gjorts.

4.6 Levande akvatiska resurser som inte uppfyller storlekskraven får inte behållas ombord eller lastas om, landas, transporteras, lagras, säljas, ställas ut eller utbjudas till försäljning, utan måste omedelbart kastas överbord. EESK vill göra kommissionen uppmärksam på de konsekvenser som denna bestämmelse kan få för fisk som kastas överbord. Det förefaller motsägelsefullt att å ena sidan vilja förbjuda att fisk kastas överbord och å den andra förbjuda att vissa fångster behålls ombord.

4.7 Kommittén är bekymrad över de effekter som regeln om ett enda redskap kan ge upphov till. Kommissionen bör ta hänsyn till att vid fiske av flera arter som kräver mer än ett nät måste fiskarna återvända till hamn för att byta redskap oftare än i dag, vilket medför extrakostnader som kommer att påverka fiskefartygens redan prekära lönsamhet.

4.8 I förslaget till rådets förordning slås det fast att om den mängd undermålig fisk som fångas överstiger 10 procent av den totala fångstmängden i ett drag, ska fartyget flytta sig minst fem eller tio nautiska mil från den ursprungliga fiskezonen, beroende på den tillåtna maskstorleken för varje målart, och vid nästa drag hålla ett avstånd på minst fem eller tio nautiska mil från den position där det tidigare draget skedde.

4.9 Denna bestämmelse är oroväckande eftersom kommissionen i allmänhet inte tar hänsyn till de olika områdenas och fiskeverksamheternas särdrag, och det därför kan uppstå rättslig osäkerhet, särskilt när det inte klagas om det gäller målfångst eller bifångst. EESK anser att andra typer av åtgärder, t.ex. fiskeförbud på vissa tider eller platser, kan ge bättre resultat än den föreslagna åtgärden.

4.10 I första hand på grund av miljöskyddshänsyn är det förbjudet att fånga, behålla ombord, omlasta, lagra, landa, sälja, ställa ut eller till försäljning utbjuda marina organismer som fångats med metoder som innefattar användning av spräng-

ämnen, giftiga eller bedövande ämnen, elektrisk ström eller något slag av projektil. Det är likaledes förbjudet att ombord på ett fiskefartyg utföra något slag av fysisk eller kemisk bearbetning av fisk för att framställa fiskmjöl eller fiskolja eller att lasta om fiskfångst mellan fartyg i sådant syfte.

4.11 EESK välkomnar införandet av dessa miljöskyddsåtgärder som har sin grund i tillämpningen av gemenskapens nya fiskeripolitik från år 2002 och uppmanar kommissionen att se till att hela gemenskapens fiskeflotta tillämpar åtgärderna mycket nog.

4.12 Kommittén stöder också kommissionens förslag till förordningen för att godkänna de enskilda medlemsstaternas bevarandeåtgärder i nödsituationer, både sådana åtgärder som rör samtliga fiskefartyg inom gemenskapen och sådana som endast rör fartyg som för den aktuella medlemsstatens flagg. Man bör dock för att undvika eventuellt missbruk från vissa medlemsstaters sida låta oberoende aktörer och organ få möjlighet att kontrollera om de föreslagna åtgärderna är lämpliga och nödvändiga.

4.13 Vidare tycker EESK att det är lämpligt att medlemsstater och regionala rådgivande nämnder får lämna in förslag till kommissionen i ärenden som rör upprättandet av planer för att minska eller förbjuda utkast till sjöss och förbättra fiskeredskapens selektivitet.

4.14 Kommittén ser också positivt på att förslaget till rådets förordning inte ska gälla för fiske som uteslutande bedrivs för vetenskapliga undersökningar, under förutsättning att flaggstaten tillåter detta fiske. Kommittén anser dock inte att det är nödvändigt att ta ombord en observatör från kustmedlemsstaten under fiske som bedrivs i forskningssyfte i de egna vattnen.

4.15 Slutligen införs en ny utvärdering av de tekniska åtgärdernas effektivitet, något som får kommitténs fulla stöd. Utvärderingen ska genomföras vart femte år och kommissionen ska utifrån uppgifterna i detta dokument föreslå rådet de förändringar som eventuellt behöver göras.

Bryssel den 25 februari 2009

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

Mario SEPI

Ordförande